

Dosarul nr.2ra-1774/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul CiocAnna (Jud: I. Secrieru)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: G. Dașchevici, A. Danilov, L. Bulgac)

ÎNCHEIERE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Hîrcîială împotriva lui Victor Boadea și Anna Boadea cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile depuse de Constantin Hîrcîială și Victor Boadea și s-a menținut hotărârea din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul CiocAnna,

constată:

La 15 iunie 2018, Constantin Hîrcîială a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Boadea și Anna Boadea cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, conform recipisei din 15 ianuarie 2010, a transmis lui Victor Boadea cu titlu de împrumut suma de 5000 euro. În acest sens, reclamantul a specificat că Victor Boadea a luat această sumă de bani, exprimându-și intenția de a-i vinde lotul de teren cu suprafața de 4,5 ari din XXXXX și de a transmite până la sfârșitul lunii februarie 2011 pachetul de documente pentru procurarea acestui teren.

Reclamantul a relatat că conform recipisei din 5 decembrie 2010, a transmis lui Victor Boadea și soției sale, suma de 15 000 euro pentru procurarea lotului de teren cu suprafața de 4,5 ari din XXXXX, asumându-și obligația de a transmite până la 28 februarie 2011 pachetul de documente pentru procurarea terenului. Ulterior conform recipisei din 25 mai 2011, Constantin Hîrcîială a transmis cu titlul de împrumut lui Victor Boadea și soției sale, suma de 15 000 euro pentru procurarea aceleiași lot de teren.

Constantin Hîrcîială a afirmat că conform ultimii recipise, Victor Boadea și soția sa, au confirmat că au luat de la el cu titlul de împrumut suma de 25 000 euro

pentru procurarea lotului de teren, asumându-și obligația de a transmite până la 30 iunie 2016 pachetul de documente pentru procurarea terenului.

În acest sens, reclamantul a subliniat că nici în termenul stabilit și nici ulterior, pârâții nu și-au onorat obligațiile asumate. Prin urmare, reclamantul a considerat că este îndreptățit să solicite încasarea sumelor împrumutate.

Astfel, reclamantul a notat că, la 26 iunie 2017, a întocmit o procură pe numele lui Victor Boadea pentru ca ultimul să-i transfere pe contul deschis la Banca Comercială „VictoriaBank” Societate pe Acțiuni suma împrumutată, însă pârâtul nu a transferat nimic.

Suplimentar, reclamantul a specificat că a fost convins de buna credință a pârâtului și a adus pe lotul de teren cu suprafața de 4,5 ari din XXXXX, materiale de construcție în sumă de 86 070 lei.

Totodată reclamantul a considerat că, la caz urmează a fi aplicate prevederile art. 619 alin. (2) Cod civil, întrucât restituirea împrumutului constituie o obligație pecuniară.

Reclamantul Constantin Hîrcîială a solicitat încasarea din contul lui Victor Boadea în beneficiul său a datoriei în sumă de 25 000 euro, dobânda de întârziere în sumă de 8393,84 euro pentru perioada 1 iulie 2016-14 iunie 2018 și cheltuielile de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 1400 lei.

La 6 noiembrie 2018, Constantin Hîrcîială a depus cerere de concretizare a pretențiilor, invocând suplimentar că Victor Boadea a transferat pe contul deschis la Banca Comercială „VictoriaBank” Societate pe Acțiuni suma de 3400 euro (f.d. 68-69).

Reclamantul Constantin Hîrcîială a solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Victor Boadea și Anna Boadea în beneficiul său a datoriei în sumă de 21 600 euro, dobânda de întârziere în sumă de 9254 de euro pentru perioada 1 iulie 2016 - 6 noiembrie 2018 și cheltuielile de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 1400 lei și cheltuielile de executare în mărime de 2080.

Conform pledoariilor, reclamantul Constantin Hîrcîială a solicitat încasarea în mod solidar din contul lui Victor Boadea și Anna Boadea în beneficiul său a datoriei în sumă de 21 600 euro, dobânda de întârziere în sumă de 9254 de euro pentru perioada 1 iulie 2016 - 6 noiembrie 2018 și cheltuielile de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 1400 lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6200 lei și cheltuielile de executare în sumă de 2080 (f.d. 86-89).

Prin hotărârea din 13 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul CiocAnna, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat în mod solidar din contul lui Victor Boadea și Anna Boadea în beneficiul lui Constantin Hîrcîială datoria în sumă de 21 600 euro, convertiți în valută națională la data executării hotărârii, cheltuielile de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 1400 lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6200 lei și cheltuielile de executare în sumă de 2080 lei. În rest a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de

Constantin Hîrcîială cu privire la încasarea dobânzii de întârziere. A fost încasat în mod solidar din contul lui Victor Boadea și Anna Boadea în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 11 435, 26 de lei (f.d. 92-99).

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile depuse de Constantin Hîrcîială și Victor Boadea, fiind menținută hotărârea din 13 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul CiocAnna (f.d. 147-155).

La 13 martie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 156).

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au reținut că pretențiile înaintate de către Constantin Hîrcîială sunt just întemeiate în baza prevederilor art. 867 alin. (1) Cod civil, deoarece potrivit recipiselor anexate la materialele cauzei se confirmă faptul că Victor Boadea și Anna Boadea au luat cu titlu de datorie suma de 21 600 euro, pe care nu a rambursat-o în termenul stabilit. Instanțele de judecată au apreciat relația dintre părți ca fiind un act de împrumut, având în vedere consimțământul acestora în actele întocmite și mențiunea pârâților în recipisele întocmite că iau cu împrumut bani de la Constantin Hîrcîială.

Totodată instanțele de judecată au considerat că pretenția cu privire la încasarea dobânzii de întârziere este neîntemeiată, deoarece din recipisa întocmită de către Victor Boadea și Anna Boadea, ultimii și-au asumat obligația ca până la 30 iunie 2016 să acumuleze acte și să oformeze contractul de vânzare-cumpărare a lotului de teren. Prin urmare, instanțele au concluzionat că data de 30 iunie 2016 este data de acumulare a documentelor și oformare a contractului de vânzare-cumpărare și nu poate fi considerată data scadentă pentru executarea obligației de restituire a banilor.

La 25 iunie 2019, Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin, a depus recurs împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurentul Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

Astfel recurentul a menționat că instanțele de judecată au stabilit cu certitudine faptul că intimații datorau suma de 21 600 euro, fiind stabilit un termen, care a expirat.

La 8 august 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs lui Victor Boadea și Anna Boadea, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 3 septembrie 2019, Victor Boadea și Anna Boadea au înaintat referință la cererea de recurs depusă de Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Annalizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs formulată de Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

În procedura de filtru, instanța de recurs reține că decizia integrală a instanței de apel din 28 februarie 2019 a fost expediată în adresa părților, la 13 martie 2019 (f.d. 156), însă la materialele cauzei nu sunt date care ar confirma data recepționării de către recurent a copiei deciziei instanței de apel. Totodată conform recursului declarat, recurentul a indicat că a recepționat copia deciziei instanței de apel la 13 iunie 2019 (f.d. 59, verso).

Astfel, în atare situație, instanța de judecată constată că recursul declarat de Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin, la 25 iunie 2019, este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, materialele cauzei au confirmat faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinski v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, *de exemplu*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (*a se vedea*, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, *ibidem*, para. 41, *Marc Brauer*, *ibidem*, para. 35; *Miessen*, *ibidem*, para. 67; *TrevisAnnato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin este formulată în baza art. 432 din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (2), lit. f) din Codul de Procedură Civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Constantin Hîrcîială, reprezentat de către avocatul Igor Selchin se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari